

Crítica

Imma Merino

El triomf de la bellesa musical

Vespres d'Arnadi
 Auditori Espai Ter, dissabte 3 d'agost.
 Festival de Torroella de Montgrí

Una ovació extensa i intensa, que va celebrar cadascun dels músics reunits dins de la formació Vespres d'Arnadi i els quatre cantants, va arribar després d'una immensa interpretació, sota la direcció del també clavicembalista Dani Espasa, d'*Il trionfo del Tempo e del Disinganno*, dissabte, a l'auditori Espai Ter de Torroella de Montgrí. No van ser la mena d'aplaudiments que s'allarguen en espera d'una propina: els 140 minuts, en dues parts separades per un descans, de l'oratori de Georg Friedrich Händel feien que no s'hi hagués d'afegir res, que no es pogués demanar més, no tan sols per la durada, sinó per la plenitud amb què va fer-se present una obra de joventut (del 1707, quan tenia 22 anys) del compositor que ja n'exhibeix totes les seves virtuts musicals: 30 anys després, Händel va fer-ne una altra versió i 20 anys més tard, cap al final de la seva vida, encara va crear-ne una altra amb el llibret en anglès. La música, de manera especial la barroca, és un art del reciclatge. Un exemple cèlebre: l'ària *Lascia la spina*, que Händel va compondre aprofitant una melodia de l'òpera *Almira* (1705), va donar peu, amb la lletra canviada, a *Lascia ch'io piangi*, de *Rinaldo* (1711): "Deixa'm que planyi la meva cruel sort i que sospiri per la llibertat", canta Almirena al seu car-

Vespres d'Arnadi, amb Rial, Im, Sancho i Sabata en primer terme, dissabte a Torroella ■ ROGER LLEIXÀ

celler Argente.

Quan Núria Rial va interpretar bellament, com li és propi i fent brillar les coloratures sense jugar a l'exhibicionisme de la seva veu cristal·lina i dolça, *Lascia la spina*, no es va tenir la sensació que arribava un moment culminant llargament esperat, com a vegades passa en el cas d'àries que semblen justificar l'assistència a una òpera. Tot havia fluït de manera exquisida, precisa i preciosa, sense alts i baixos: mantenint-se sempre el nivell a dalt de tot. En tot cas, va confirmar-se que la soprano no semblava patir vocalment els efectes d'un petit acci-

dent: duia un esparadrap al nas a causa d'una trompada en un mirall del camerino poc abans de l'inici del concert. "Deixa l'espina i cull la rosa, estàs buscant el dolor. Una mà oculta et cobrirà de gebre quan el teu cor no s'ho esperi." La famosa ària lànguida arriba com un últim intent del Plaer per seguir seduïnt la Bellesa, a qui el Temps i el Desengany volen convèncer que s'equivoca en lliurar-se als plaers fugaços dels sentits i que, per redreçar-se cap a l'etern de la vida espiritual, ha de trobar el plaer en la Veritat.

Bellesa, Plaer, Temps i Desengany, conceptes que donen nom

als personatges d'una alegoria escrita pel cardenal Benedetto Pamphili, llibretista i mecenes de Händel i altres músics, com ara Alessandro Scarlatti i Arcangelo Corelli. Un llibret moralista que seria una mena d'equivalent del tema pictòric de la Vanitas, propi del barroc; la representació de la idea de la fugacitat de la vida, atès el pas implacable del temps que sempre juga a favor de la mort, i de la futilitat dels plaers sensibles. I, tanmateix, el text del cardenal Pamphili no només dona arguments i bones raons als que sempre acaben triomfant, sobretot el Temps, cosa de la qual

es té constància sense carregar-ho de moralisme. Canta la Bellesa: "Un pensament enemic de la pau va tornar voraç el Temps, que és voluble i, junt amb les ales, li va donar la dalla." El Plaer hi afegeix: "El Temps sempre molesta els humans." I la Bellesa afirma: "Amb un estratagema enginyós, quan no penses en ell és quan gaudeixes de la vida." Però no és menys cert el que diu el Desengany: "L'home creu que el Temps reposa quan en realitat estén les seves ales invisibles." I el que assenyala el Temps d'ell mateix: "Tu creus que soc lluny, però el Temps sempre és amb tu." La Bellesa, a qui li costa reconèixer el plaer de la Veritat, al final cedeix, però no sense la recança de qui voldria tenir dos cors: un per al plaer dels sentits i, un cop ha assumit "religiosament" que està associat a la culpa, un altre per al penediment.

Tot va ser cantat primorosament per l'esmentada Núria Rial; la també soprano Sunhae Im, que va encarnar la Bellesa amb la seva veu àgil; el tenor Juan Sancho, amb una fermesa acordada al Temps, i el contratenor Xavier Sabata, que va lluir la seva expressivitat encarnant el Desengany. Amb la seva instrumentació i criteris historicistes, Vespres d'Arnadi va abordar l'obra de Händel, amb passatges tan delicats com enèrgics, amb el *tempo* just marcat per Dani Espasa. Al final, com sempre, en el desenvolupament dramàtic de l'obra (i en la vida) va guanyar el Temps, però va semblar suspès en la interpretació d'una obra que, sense desenganyar, va suposar un triomf de la bellesa musical.